

A szövegértési készség fejlesztése

1. A kommunikációs nevelés célja:

- a szóbeli és az írásbeli szövegértési készség fejlesztése;
- a szóbeli és az írásbeli szövegalkotási készség fejlesztése;
- a viselkedési kultúra fejlesztése.

2. A szövegértés típusai:

- hallás utáni szövegértés;
- írott szöveg megértése;

3. A szövegértés szintjei:

- a szöveg átfogó, általános megértése;
- információ-visszakeresés a szövegből;
- szövegértelmezés;
- reagálás a szöveg tartalmára;
- reagálás a szöveg formai jegyeire (a szövegtíp. a stílus, a műfaji sajátosságok elemzése).

4. A szövegértést fejlesztő gyakorlattípusok:

- értelmező felolvasás;
- tartalommondás;
- a cím és a szöveg kapcsolatának magyarázata;
- címadás;–
- szó/szószerkezet/mondat jelentésének magyarázata a szöveg alapján;
- kifejezések gyűjtése a szövegből megadott szempont alapján;
- az események időrendi sorrendbe állítása;
- a helyszínek, az időpontok, a szereplők, az események megnevezése;
- kérdésekre adott válaszok közül a helyes kiválasztása;
- kérdésekre válaszolás;
- kérdésfeltevés;
- tételmondat-keresés;
- kulcsszókeresés;
- szövegtömörítés;
- hiányos vázlat, táblázat, ábra kiegészítése;
- vázlatkészítés (kulcsszavakból, kérdésekből, tételmondatokból) a szöveg alapján;
- táblázat készítése a szöveg alapján;
- fűrtábra készítése a szöveg alapján;
- a szöveg tartalmi egységekre bontása;
- a szöveg tagolása;
- a szöveg részei közötti logikai kapcsolatok elemzése/jelölése;
- szövegátalakítás;
- szövegbővítés;
- a szöveggel kapcsolatos állítások igazságtartalmának megítélése;
- a szöveggel kapcsolatos hiányos állítások kiegészítése;
- a szöveggel kapcsolatos hiányos állításokhoz a megfelelő kiegészítés kiválasztása;
- a szöveg tartalmával kapcsolatos véleménynyilvánítás;
- a szöveg formájával kapcsolatos véleménynyilvánítás (a szöveg stílusának, a kommunikációs körülményekhez való igazodásának véleményezése; a szöveg nem nyelvi jeleinek értékelése stb.);
- szöveg és kép/ábra párosítása;
- illusztráció készítése a szöveghez;
- a szöveg formai alakítása (kiemelések elvégzése, keret, szín, betűméret, betűforma stb. választása)
- a szöveg tartalmával kapcsolatos önálló szövegalkotás;
- egyéb gyakorlattípusok (pl. Az utolsó szó jogán, a Jóslás, az Irodalmi körök című gyakorlatok) stb.